

Nr 6

Bevillningsutskottets betänkande med anledning av motioner om rätt till avdrag vid inkomstbeskattningen för kostnad i samband med övervakningsuppdrag.

(2:a avd.)

I de likalydande motionerna I: 119 (jfr I: 107) av herrar *Torsten Andersson* och *Nils-Eric Gustafsson* samt II: 236 av herr *Svensson* i Vä har hemställts, att riksdagen beslutar att avdrag för kostnader i samband med övervakningsuppdrag medges enligt i motionerna angivna regler.

Enligt bestämmelser om ersättning till övervakare inom kriminalvården (SFS 1943: 740, senast ändr. g. 1962: 181) utgår sedan den 1 juli 1962 arvode till övervakare med 25 kr. per månad och övervakningsuppdrag. Arvodet utgör skattepliktig intäkt, medan utgifter i samband med fullgörande av uppdraget får dras av som omkostnad. Vid ett av riksskatte-nämnden i mars 1966 anordnat möte med förste taxeringsintendenterna rekommenderades som skäligt avdrag ett belopp motsvarande 50 % av övervakararvodet.

I årets statsverksproposition föreslås en höjning av arvodet till 35 kr. per månad och övervakningsuppdrag. För att täcka de kostnader som normalt är förenade med uppdraget föreslås att övervakaren — förutom 35 kr. — skall erhålla en ersättning med 15 kr. i månaden för varje övervakningsfall. Denna skall inte tas upp som intäkt vid inkomstbeskattningen. Utöver denna generella kostnadsersättning skall ersättning i särskild ordning kunna utgå för vissa större kostnader i samband med övervakningen. F. n. utbetalas övervakararvodet efter uppdragets slut. I detta hänseende föreslås i årets statsverksproposition att såväl arvode som generell kostnadsersättning skall betalas ut årsvis.

Motionsyrkanden om skattebefrielse för ersättningar till övervakare avvisades av riksdagen år 1961 på förslag av bevillningsutskottet (BeU 1961: 43). Utskottet uttalade därvid att övervakningsuppdragen inte sällan torde vara förenade med kostnader som motsvarade eller översteg den utgående ersättningen. Särskilt gällde detta de övervakare som av personligt intresse eller annat särskilt skäl och som ren fritidssyssla åtagit sig något eller några få uppdrag. De utgifter, som åsamkades övervakarna och tillsyns-Bihang till riksdagens protokoll 1968. 7 saml. Nr 6

männen var givetvis att betrakta som avdragsgilla kostnader. De speciella förhållanden som var förknippade med ifrågavarande uppdrag motiverade enligt utskottets mening att frågan i vad mån de av övervakare uppgivna kostnaderna för uppdragets fullgörande kunde anses avdragsgilla bedömdes efter tämligen generösa grunder och med beaktande av att svårigheter inte sällan mötte för övervakaren att styrka kostnaderna.

Motiveringen för yrkandet i de förevarande motionerna återfinns i motionen I: 107.

Motionärerna anför där att den alltför låga ersättningen för övervakningsuppdrag med säkerhet haft en hämmande inverkan på rekryteringen av övervakare. Den i årets statsverksproposition föreslagna höjningen av ersättningen är därför värdefull men höjningen — uppräknig av arvodet från 25 kr. till 35 kr. jämte en skattefri kostnadsersättning på 15 kr., allt per månad och övervakningsuppdrag — är enligt motionärernas mening otillräcklig. Detta beror framför allt på att det nuvarande arvodet i flertalet fall betraktats som icke skattepliktig inkomst, medan arvodet enligt förslaget i statsverkspropositionen skall beskattas. Motionärerna föreslår därför att arvode skall utgå med 50 kr. per månad och uppdrag. Arvodet skall beskattas och avdrag för omkostnader medges enligt följande:

	Årsarvode	Avdrag	Beskattningsbart belopp
Uppdrag nr 1	600 kr.	600 kr.	—
» » 2	» »	300 »	300 kr.
» » 3 och följande	» »	150 »	450 »

Sådana ersättnings- och beskattningsregler skulle enligt motionärernas mening innebära att övervakarna erhåller en bättre ersättning för sitt värdefulla arbete samtidigt som en önskvärd begränsning av antalet uppdrag per övervakare sannolikt skulle nås.

Utskottet

F. n. utgår arvode till övervakare med 25 kr. per månad och övervakningsuppdrag. Arvodet räknas till skattepliktig intäkt enligt 32 § kommunalskattelagen och utgifterna i samband med fullgörandet av uppdraget utgör avdragsgilla kostnader vid beskattningen. Med hänsyn bl. a. till de svårigheter som föreligger för övervakarna att styrka sina kostnader rekommenderades vid ett av riksskattenämnden i mars 1966 anordnat möte med förste taxeringsintendenterna i länen m. fl. att som skäligt avdrag i regel skulle anses ett belopp motsvarande 50 % av det uppburna övervakararvodet. Rekommendationen kom att i huvudsak tillämpas vid behandlingen av de deklARATIONER som avgavs år 1966.

I årets statsverksproposition föreslås att övervakararvodet skall höjas till

35 kr. per månad och övervakningsuppdrag. För att täcka de kostnader som normalt är förenade med ett övervakningsuppdrag föreslås vidare att övervakaren därutöver skall erhålla en ersättning med 15 kr. i månaden för varje övervakningsfall. Denna ersättning skall anses jämställd med sådan ersättning som jämlikt föreskrift i punkt 4 av anvisningarna till 32 § kommunalskattelagen inte skall upptas som intäkt. Detta innebär att man gör en tyst kvittning mellan ersättningen och de kostnader denna är avsedd att bestrida. Även om ersättningen inte täcker kostnaderna får alltså något avdrag inte ske. Utöver den generella kostnadsersättningen om 15 kr. per månad och övervakningsuppdrag skall enligt förslaget i statsverkspropositionen, efter prövning i varje särskilt fall, ersättning i särskild ordning kunna utgå för vissa större kostnader av engångskaraktär. F. n. betalas övervakararvodet ut efter uppdragets slut. I detta hänseende föreslås i statsverkspropositionen att såväl arvoden som generell kostnadsersättning skall betalas ut årsvis.

I de förevarande motionerna föreslås att arvode skall utgå med 50 kr. per månad och uppdrag eller således med 600 kr. per år. Om en övervakare har endast ett övervakningsuppdrag bör omkostnaderna enligt motionärernas mening anses uppgå till samma belopp som uppbygget arvode. Har övervakaren två uppdrag bör omkostnaderna för det andra uppdraget anses uppgå till hälften av uppbygget arvode. För alla ytterligare uppdrag bör avdrag medges med en fjärdedel av årsarvodena.

Statsutskottet har i sitt utlåtande nr 2 till årets riksdag hemställt, att riksdagen till ersättningar till övervakare för budgetåret 1968/69 anvisar ett förslagsanslag av 12,5 milj. kr. Statsutskottet har därvid följt Kungl. Maj:ts förslag i statsverkspropositionen om ökad medelsanvisning på grund av höjda övervakararvodena. I utlåtandet anför statsutskottet att de av chefen för justitiedepartementet förordade ersättningsgrunderna inte föranleder någon erinran från statsutskottets sida. Vidare bör enligt statsutskottet den i statsverkspropositionen förordade möjligheten att — utöver schablonbeloppet 15 kr. per månad och uppdrag — ge övervakare ersättning för kostnader i princip stå öppna beträffande alla motiverade och inte obetydliga kostnader.

Med hänsyn härtill finner bevillningsutskottet f. n. inte anledning till styrka bifall till yrkandet om införande av särskilda avdragsregler vid beskattningen för kostnader i samband med övervakningsuppdrag. Utskottet förutsätter dock att Kungl. Maj:t ägnar frågan uppmärksamhet.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet

att riksdagen avslår motionerna I: 119 och II: 236.

Stockholm den 27 februari 1968

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar John Ericsson (s), Einar Eriksson (s), fröken Ranmark (s), herrar Stefanson (fp), Wårnberg (s), Tage Johansson (s), Lundström (fp) och Fålldin (cp); samt

från andra kammaren: herrar Magnusson i Borås (h), Brandt (s), Allard (s), Gustafson i Göteborg (fp), Vigelsbo (cp), Andersson i Essvik (s), Eriksson i Bäckmora (cp), fru Holmqvist (s) och herr Öhvall (fp).